

บทที่ 4

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

4.1 อภิปรายผล

จากการลงพื้นที่สำรวจและรับฟังปัญหาในเบื้องต้นพบว่า ตำบล บ้านด่านนาขาม อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ เป็นพื้นที่ศึกษาวิจัย เนื่องจากพื้นที่บ้านด่านนาขาม เป็นพื้นที่ที่เกิดน้ำป่าไหลหลากบ่อยครั้ง ปัญหาไฟป่า ปัญหาน้ำในการทำการเกษตรขาดแคลนในฤดูแล้ง อีกทั้งงบประมาณที่ลงไปสู่หมู่บ้านเพื่อใช้ในการพัฒนายังมีน้อยอีกด้วย ส่วนข้อดีคือประชาชนในชุมชนมีความสามัคคีและให้ความร่วมมือกันดี เส้นทางเดินทางสะดวก เป็นชุมชนการเกษตร และเป็นชุมชนที่รู้จักรักษาประโยชน์ของชุมชนเป็นอย่างดี ส่งผลให้ผู้วิจัยทำการเลือก ตำบลบ้านด่านนาขาม อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ เป็นพื้นที่วิจัย

จากการลงสอบถามปัญหาและอุปสรรคของชาวบ้านพบว่าชาวบ้านส่วนมาก เป็นเกษตรกร การทำการเกษตรดังกล่าวส่วนมากเป็นการถ่ายทอดความรู้จากรุ่นสู่รุ่น ยังไม่ได้มีการนำความรู้ทางวิชาการมาช่วยในกระบวนการมากนัก อีกทั้งการเกิดปัญหาความแห้งแล้ง ไฟป่า และน้ำป่าไหลหลาก ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรได้ผลไม่ดึ้นก และจากการวิเคราะห์ถึงปัญหาก็สรุปว่า น่าจะหาอาชีพเสริมเข้ามาให้ชุมชนได้ทำกัน เนื่องจากการหาอาชีพมาทดแทนเลยนั้น ชาวบ้านส่วนมากไม่มีความรู้ และไม่ยากที่จะเปลี่ยนแปลงอาชีพที่มีการถ่ายทอดมา ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สรุปกับประชาชนว่าจะช่วยกันคิดอาชีพเสริมเพื่อเป็นรายได้อีกทางหนึ่งให้แก่ชุมชน

จากการนำเสนอของชาวบ้านและการจัดกิจกรรม พบว่าอาชีพที่ชาวบ้านสนใจมีหลากหลายเช่น ปลูกเห็ดฟาง ทำสบู่ แชมพู ปลูกพริก ทำลูกประคบ ทำไวน์ ไม้กวาด ดอกไม้จัน ทุเรียน กล้วยอบเนย เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา และเลี้ยงเป็ด เป็นต้น จากนั้นทำการวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ของอาชีพเสริม โดยดูตลาด การขนส่ง วัตถุดิบ แล้วพบว่า หมู่บ้านด่านนาขาม จัดเป็นพื้นที่ที่ค่อนข้างห่างไกลจากตัวเมือง ไม่มีถนนเส้นหลักผ่าน ไม่มีแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งพื้นที่ทำการเกษตรก็ไม่สมบูรณ์เท่าไรนัก ซึ่งจากการพูดคุยก็ได้ข้อสรุปว่า อาชีพเสริมที่จะทำขึ้นมานั้น ผลผลิตจะต้องไม่เน่าเสีย สามารถเก็บไว้ได้นาน ต้นทุนไม่สูง จากลักษณะดังกล่าวจึงได้สรุปกันว่าจะทำ ดอกไม้ประดิษฐ์ ซึ่งสามารถตอบโจทย์ได้ตรงที่สุด

เมื่อชุมชนมีการเลือกอาชีพเสริมกันแล้วพบว่า ความรู้พื้นฐานของชาวบ้านในการทำดอกไม้ประดิษฐ์ยังไม่ดีพอ ทางผู้วิจัยจึงได้เชิญวิทยากรจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีความถนัดในการทำดอกไม้ประดิษฐ์มาจัดการอบรมให้ พบว่าชุมชนมีความสนใจและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยหลังจากการอบรมประชาชนที่เข้าร่วมโครงการสามารถทำดอกไม้ประดิษฐ์ขึ้นมาได้

แต่ปัญหาที่พบตามมาคือการหาตลาดเพื่อนำดอกไม้ประดิษฐ์ไปใช้ ในช่วงแรกจากการประชุมของชาวบ้านมีการตกลงกันว่าให้นำดอกไม้ประดิษฐ์นั้นไปไว้ใช้สำหรับตกแต่งศพที่วัด โดยให้มีการเข้าควบคุมไปกับการเข้าโลงเย็น โดยราคาที่ใช้ในการเข้าดอกไม้อยู่ที่ 2000 บาท สำหรับคนในหมู่บ้าน และ 2500 บาทสำหรับหมู่บ้านอื่นๆ ซึ่งจากการให้เข้าในช่วงเดือน พ.ค. 2550 – ก.พ. 2551 มีการเข้าทั้งหมด 3 ครั้ง โดยได้ค่าเช่าเท่ากับ 600, 1000 และ 500 บาท ซึ่งทางชุมชนได้มีการลดราคาลงมาเพื่อให้เป็นการช่วยเหลือกันภายใน

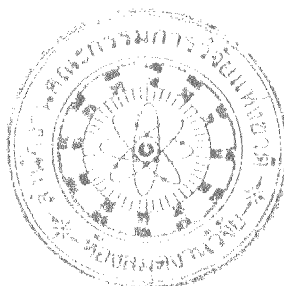
ชุมชน ช่วยในเรื่องของความสะอาด และความสัมพันธ์ในชุมชนมากกว่าที่จะเน้นรายได้ จากข้อมูลดังกล่าวทางผู้วิจัยมองว่าสามารถเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนได้อีกโดยการไปติดต่อกับวัดต่างๆ ภายในจังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อสร้างฐานทางการตลาดเพิ่มมากขึ้น และได้เสนอแนะกระบวนการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

4.2 สรุป

จากการลงพื้นที่เพื่อหาอาชีพเสริมให้กับชาวบ้านในชุมชนนั้น สรุปได้ว่าประสบความสำเร็จด้วยดี โดยชาวบ้านและชุมชนสามารถประดิษฐ์ดอกไม้ประดิษฐ์ได้ และก่อให้เกิดรายได้ขึ้นในชุมชน รวมทั้งการสร้างความคิด การสร้างระบบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมกันชุมชน ซึ่งจัดเป็นการลงทุนเพื่อการเจริญเติบโตในอนาคต มากกว่าการสร้างรายได้ในระยะสั้นๆ ซึ่งโครงการนี้แสดงให้เห็นความสามารถของชุมชนในการพัฒนาตนเอง ซึ่งอาจเป็นแนวคิดให้แก่ นักวิชาการ นักพัฒนา ตลอดจนประชาชนในการพัฒนาอาชีพสำหรับชุมชนอื่นๆ ต่อไป

4.3 ข้อเสนอแนะ

1. ในการประสานงานกับชาวบ้านในชุมชน จะต้องสร้างความเข้าใจและชี้ให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการลงพื้นที่ของนักวิจัย
2. กิจกรรมที่ชาวบ้านให้ความสนใจมีหลายกิจกรรม ในอนาคตอาจจะจัดให้มีการอบรมกิจกรรมหรืออาชีพเสริมให้มีความหลากหลายเนื่องจากประชาชนในชุมชนต่างๆ อาจมีความสนใจที่แตกต่างกัน
3. กระบวนการประชุมหรือระดมความคิดจะต้องหลากหลาย และอาศัยเทคนิคเพื่อให้ได้มาซึ่งความคิดเห็นของประชาชนอย่างแท้จริง
4. หลังจากการจัดทำโครงการน่าจะมีการจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านขึ้นมาเพื่อดำเนินโครงการให้เป็นระบบ พร้อมทั้งมีค่าตอบแทนให้กับผู้ที่เข้าร่วมอย่างมีระบบ แทนที่จะอาศัยความสมัครใจเพียงอย่างเดียว

ภาคผนวก

รวมภาพกิจกรรม

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ห้องสมุดงานวิจัย
วันที่..... 18 ต.ค. 2555
เลขทะเบียน..... 243338
เลขเรียกหนังสือ.....

